

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Logopedi 5, 21 hp

Logopedics 5, 21 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Kurskod	2LG012
Kursens benämning	Logopedi 5
Hp	21 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Programnämnd 4
Datum för fastställande	2010-05-05
Reviderad av	Utbildningsnämnden CLINTEC
Senast reviderad	2017-04-27
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2010

Särskild behörighet

Tillträdeskrav för kursen Logopedi 5 innebär att alla kurser på termin 1-6 ska vara godkända.

Mål

Kursen ska ge förmåga att planera, genomföra och utvärdera behandlingsprogram samt utveckla förmågan till självkännedom och inlevelse och därigenom utveckla ett terapeutiskt förhållningssätt. Kursen skall också ge kunskaper och färdigheter som förbereder för fortsatta teoretiska studier, utvecklingsarbete och forskning inom logopedin.

Kursen består av fem moment. Läs- och skrivsvårigheter, Habilitering och Alternativ kommunikation (AKK) hos barn, ungdomar och vuxna, Stamning och skenande tal, Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik 3 samt Barnobservationer. Lärandemålen presenteras för varje moment.

Läs- och skrivsvårigheter (Reading and writing difficulties) 4,5 hp

Efter avslutat moment förväntas studenten kunna:

- definiera dyslexi och läs- och skrivsvårigheter samt differentialdiagnostisera sådana svårigheter hos barn, ungdomar och vuxna
- redogöra för samband mellan språkstörning och läs- och skrivsvårigheter

- beskriva läs- och skrivsvårigheter vid neuropsykiatriska/pediatrika störningar såsom uppmärksamhetsstörning hos barn och ungdomar
- översiktligt beskriva olika testmaterial för bedömning av läs- och skrivförmåga/språkliga funktioner
- genomföra utredning och bedöma läs- och skrivförmågan samt analysera och dokumentera resultaten av denna utredning
- ge information och råd till föräldrar
- beskriva resultaten av utredning och bedömning för skolans personal tillsammans med handledare samt ge råd om riktade insatser, såsom t ex kompensatoriska hjälpmedel
- reflektera över skolans perspektiv på läs- och skrivproblematik

Habilitering och Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) hos barn, ungdomar och vuxna, (Habilitation of children, adolescents and adults and Alternative and augmentative communication) 7,5 hp

Efter avslutat moment förväntas studenten kunna:

- redogöra för hur tal, språk och kommunikation samt ät- och sväljförmåga påverkas av medfödda eller tidigt förvärvade funktionsnedsättningar hos barn, ungdomar och vuxna
- göra adekvat val av metod för utredning av språk- och kommunikationsstörningar samt dysfagi hos personer med flera funktionshinder
- självständigt bedöma lämpligheten av olika typer av åtgärdsprogram och logopedisk behandling med fokus på insatser på funktions- aktivitets- och delaktighetsnivå samt utvärdera och dokumentera dessa
- reflektera över det specifika vad gäller bemötande i mötet med brukaren med flera funktionshinder och med dennes nätverk
- beskriva och reflektera över arbetet i det tvärprofessionella teamet i relation till det specifikt logopediska
- översiktligt redogöra för olika typer av kognitivt stöd för brukargruppen
- beskriva de kognitiva utvecklingsnivåerna och ställa dessa i relation till tal-, språk- och kommunikationsförmåga

Stamning och skenande tal (Stuttering and cluttering) 6 hp

Studenten förväntas efter avslutat moment kunna:

- redogöra för olika teoribildningar om uppkomst, utveckling och behandling (såväl individuellt som i grupp)
- självständigt bedöma lämpligheten av olika åtgärder, lägga upp behandlingsprogram, utvärdera och dokumentera stamningsbehandling med fokus på insatser på funktions- aktivitets- och delaktighetsnivå.
- föra ett terapeutiskt samtal som en del i behandlingen
- beskriva och förklara det centrala i samarbetet med föräldrar och andra yrkeskategorier
- förklara och reflektera över hur somatiska, intrapsykiska, interpersonella och sociala faktorer inverkar på kommunikationsprocessen

Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik 3 (Therapeutical approach 3), 1,5 hp

Efter avslutat moment förväntas studenten kunna:

- visa förståelse för egna reaktionsmönster och den egna hållningens betydelse i interaktion med andra
- strukturera det professionella samtalet

Barnobservationer 2, (Observations on the developing child) 1,5 hp

Studenten ska efter avslutat moment kunna:

- planera, genomföra och muntligt beskriva detaljerade och riktade observationer av barns beteende språkligt, kommunikativt, motoriskt och personlighetsmässigt
- analysera egna och andras observationer på ett självständigt sätt
- integrera observationerna av ett barns utveckling över tid i en muntlig och skriftlig sammanfattning
- analysera den egna professionella rollen vid observationerna

Innehåll

Kursen består av fem moment Läs- och skrivsvårigheter, Habilitering och Alternativ och kompletterande

kommunikation (AKK) hos barn ungdomar och vuxna, Stamning och skenande tal, Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik 2 samt Barnobservationer 2.

Läs- och skrivsvårigheter (Reading and writing difficulties) 4,5 hp

Momentet avser att ge teoretiska och kliniska kunskaper om bedömning, diagnostisering, behandling och dokumentation av patienter med läs- och skrivsvårigheter. Momentet innehåller verksamhetsförlagd utbildning.

Habilitering och Alternativ och kompletterande kommunikation - AKK hos barn, ungdomar och vuxna, (Habilitation of children, adolescents and adults and Alternative and augmentative communication) 7,5 hp

Momentet avser att ge teoretiska och kliniska kunskaper om utredning, behandling och dokumentation av brukare inom habiliteringsverksamheten. Momentet innehåller verksamhetsförlagd utbildning.

Stamning och skenande tal (Stuttering and cluttering) 6 hp

Momentet avser att ge teoretiska och kliniska kunskaper om bedömning, diagnostisering, behandling och dokumentation av patienter med stamning och skenande tal. Momentet innehåller verksamhetsförlagd utbildning.

Barnobservationer 2, (Observations on the developing child) 1,5 hp

Momentet är en fortsättning av Barnobservationer 1. Observationerna ska nu fördjupas och analyseras på ett mer självständigt och detaljerat sätt än tidigare. Momentet innehåller också övning i att sammanfatta ett utvecklingsskede både skriftligt och muntligt.

Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik 3 (Therapeutical approach 3) , 1,5 hp

Momentet avser att bidra till ökad mognad samt insikt i terapeutiska processers natur och den egna interaktionen med andra.

Läs- och skrivsvårigheter, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Habilitering och alternativ kompletterande kommunikation..., 7.5 hp

Betygsskala: GU

Stamning och skenande tal, 6.0 hp

Betygsskala: GU

Barnobservationer, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Arbetsformer

Den teoretiska undervisningen ges i form av föreläsningar, seminarier, gruppövningar, lärarledda diskussioner, laborationer, videodemonstrationer, rollspel samt workshop. Obligatorisk närvaro gäller vid samtliga arbetsformer utom föreläsningar och ska framgå tydligt av schemat.

Den kliniska-praktiska utbildningen (verksamhetsförlagd utbildning) under momenten omfattar kliniska auskultationer och eget patientarbete under handledning och ges i mindre grupper av 2-6 studenter samt i förekommande fall även litteratordiskussion, fallkonferens och gruppövningar. All klinisk-praktisk utbildning är obligatorisk.

Vid kursstart ska information ges om hur studenten kan ta igen missade obligatoriska undervisningsmoment gällande såväl den teoretiska som den klinisk-praktiska undervisningen.

Examination

Läs- och skrivsvårigheter: Hemtentamen och godkänd verksamhetsförlagd utbildning.
Habilitering och alternativ och kompletterande kommunikation: Hemtentamen och godkänd verksamhetsförlagd utbildning.

Stamning och skenande tal: Skriftlig tentamen och godkänd verksamhetsförlagd utbildning
Terapeutiskt förhållningssätt och samtalsmetodik 2: Aktivt deltagande i diskussionerna vid gruppssammankomsterna.

Barnobservationer 2: Skriftlig rapport samt muntlig redovisning.

Skriftliga tentamina rättas anonymt (kodnummer för varje student). Vid underkänt resultat på skriftlig tentamen har studenten, enligt KI:s lokala riktlinjer, rätt till sammanlagt sex provtillfällen per moment varav det första inom 14 dagar efter delgivande av tentamensresultat. Andra omtentamenstillfället sker i slutet av terminen och övriga omtentamenstillfällen i samband med terminsstart (uppsamlingstillfälle). Vid frånvaro vid obligatorisk undervisning ansvarar studenten själv för att ta kontakt med momentansvarig lärare.

Hemtentamen

Hemtamina rättas anonymt (kodnummer för varje student).

Riktlinjer enligt beslut i Programnämnden för logopedprogrammet 2007-10-29:

-Hemtentamen inlämnas senast vid datum som bestämts av kursansvarig.

- Om student av något skäl ej kan lämna tentamen vid gällande datum skall kontakt tas med momentansvarig senast två dagar innan sista datum. Momentansvarig kan av särskilda skäl ge student dispens med högst två veckor för inlämnande av tentamen.

- Om tentamen ej inkommit vid ordinarie sista inlämningsdatum eller sista dispensdatum gäller ej ordinarie hemtentamen.

Momentansvarig ska i samråd med studierektor besluta om förnyad hemtentamen eller annan examinationsform.

Vid underkänt resultat på hemtentamen bestämmer kursansvarig om komplettering av underkänd hemtentamen eller om ny hemtentamen ska göras. Antal omtentaminstillfällen regleras av KIs Riktlinjer för examination.

Muntlig examination:

Den muntliga examinationen sker i mindre grupp med individuella frågor. Vid underkänt resultat ges ett nytt examinationstillfälle individuellt eller i grupp.

Verksamhetsförlagd utbildning:

För godkänd på den klinisk/praktiska utbildningen (verksamhetsförlagd utbildning) krävs, utifrån ett särskilt bedömningsinstrument: Uppfylld närvaro, färdigställande av journaler, tillämpning av kunskaper och färdigheter enligt lärandemålen för respektive moment samt förmågan att samarbeta. Vid bedömningen tas också hänsyn till patientbemötande och ett professionellt förhållningssätt. Denna bedömning ställs i relation till vilken termin studenten befinner sig på.

Studerande som inte blivit godkänd i klinisk/praktisk utbildning, har rätt att gå om det aktuella momentet en gång. I varje enskilt fall bedöms då huruvida momentets teoretiska del ska prövas igen. Efter två underkända klinisk/praktiska utbildningsperioder i samma moment kan studenten söka dispens hos programnämnden för att genomgå momentet ytterligare en gång.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

Kursen är nedlagd och gavs för sista gången VT13. Examination enligt denna kursplan ges sista gången VT18 för studenter som inte fullföljt kursen med godkänt resultat.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Kursutvärdering för respektive moment kommer i huvudsak vara webbaserad.

Litteratur och övriga läromedel

OBLIGATORISK LITTERATUR - Läs- och skrivsvårigheter

Föhrer, Ulla; Magnusson, Eva

Läsa och skriva fast man inte kan : [kompenserande hjälpmedel vid läs- och skrivsvårigheter]

Lund : Studentlitteratur, 2003 - 242, [2] s.

ISBN:91-44-04206-X LIBRIS-ID:8864575

Kapitel 1-5

[Sök i biblioteket](#)

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitel 12

[Sök i biblioteket](#)

Melin, Lars; Delberger, Maud

Lisa lär läsa : läsinlärning och lässtrategier

Lund : Studentlitteratur, 1996 - 86 s.

ISBN:91-44-00085-5 LIBRIS-ID:7274358

[Sök i biblioteket](#)

Samuelsson, Stefan

Dyslexi och andra svårigheter med skriftspråket

1. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2009 - 352 s.

ISBN:978-91-27-41934-6 LIBRIS-ID:11488801

Ersätter Catts och Kamhis bok för de studenter som inte lyckas få tag på den, se anteckning under Catts.

[Sök i biblioteket](#)

Catts, Hugh William; Kamhi, Alan G.

Language and reading disabilities

2. ed. : Boston, Mass. : Pearson, cop. 2005 - xv, 352 s.

ISBN:0-205-45448-8 LIBRIS-ID:10097441

Kapitel 1-6 Senaste upplaga skall alltid användas.

[Sök i biblioteket](#)

OBLIGATORISK LITTERATUR - Stamning och skenande tal

Artiklar motsvarar 100 sidor tillkommer

Guitar, Barry

Stuttering : an integrated approach to its nature and treatment

3. uppl. : Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins, cop. 2006 - vii, 503 s.

ISBN:0-7817-3920-9 LIBRIS-ID:10041209

[Sök i biblioteket](#)

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitel 30 sid 406-410, kapitel 33, kapitel 34

[Sök i biblioteket](#)

OBLIGATORISK LITTERATUR - Habilitering och AKK för barn, ungdomar och vuxna

Bakk, Ann; Grunewald, Karl

Omsorgsboken : en bok om människor med begåvningsmässiga funktionshinder

4., [omarb.] uppl. : Stockholm : Liber, 2004 - 396 s.

ISBN:91-47-07015-3 LIBRIS-ID:9623649

sid 19-26, 53-64, 79-111

[Sök i biblioteket](#)

Barnhabilitering vid rörelsehinder och andra neurologiskt betingade funktionshinder

Bille, B; Olow, I; Annerén, G; Nordqvist, M

2., [rev. och utök.] uppl. : Stockholm : Liber, 1999 - 400 s.

ISBN:91-47-04922-7 (inb.) LIBRIS-ID:8354341

73-105, 120-131, 215-225. Slut på förlaget. Finns på de flesta habiliteringscenter där den verksamhetsförlagda utbildningen görs.

[Sök i biblioteket](#)

Bishop, D; Mogford, K

Language development in exceptional circumstances

[New ed.] : Hove : Erlbaum, cop. 1993 - 313 s.

ISBN:0-86377-308-7 LIBRIS-ID:6163832

sid 150-164

[Sök i biblioteket](#)

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitel 13, 35 samt 37

[Sök i biblioteket](#)

Heister Trygg, Boel; Andersson, Ida

Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) i teori och praktik

Hardenstedt, Lisa; Sigurd Pilesjö, Maja

3., rev. uppl. : Vällingby : Hjälpmedelsinstitutet ; a Malmö : b Södra regionens kommunikationscentrum

(SÖK), 2009 - 224 s.

ISBN:978-91-85435-71-5 LIBRIS-ID:11495318

[Sök i biblioteket](#)

Heister Trygg, Boel

Tidig AKK : stöd för stora och små

Mellergård, Josef

1. uppl. : Malmö : Södra regionens kommunikationscentrum (SÖK), 2008 - 94 s.

ISBN:978-91-633-3651-5 LIBRIS-ID:11260998

[Sök i biblioteket](#)

Kylén, Gunnar; Sandeberg, Ingrid af

Begåvning och begåvningshandikapp

[Ny uppl.] : Stockholm : ALA ;a Bromma :b Handikappinst., 1986 - 39 s.a (39, [1] s.)

ISBN:91-7670-046-1 LIBRIS-ID:7657063

Sid 6-40

[Sök i biblioteket](#)

Nordin, Viviann; Gillberg, Christopher

Autism och autismliknande tillstånd : en översikt

[Ny, rev. uppl.] : Stockholm : Riksföreningen Autism (RFA), 2005 - 46 s.

ISBN:91-631-8334-X LIBRIS-ID:10137726

Sida 6-43

[Sök i biblioteket](#)

Purcell, M; McConkey, R; Morris, I

Staff communication with people with intellectual disabilities: the impact of a work-based programme

2000 Ingår i:

International journal of language and communication disorders

Taylor & Francis,

ISSN:1460-6984z 1368-2822 LIBRIS-ID:9840649

URL:

[http://link.libris.kb.se/sfxkib?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&Tillgänglig för användare inom Karolinska institutetz informahealthcare:Full Textz informaworld Taylor & Francis Journals Complete:Full Text](http://link.libris.kb.se/sfxkib?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&Tillgänglig%20för%20användare%20inom%20Karolinska%20institutet%20informahealthcare:Full%20text%20informaworld%20Taylor%20&Francis%20Journals%20Complete:Full%20Text)

(2000) s. 147-158

Rondal, J; Comblain, A

Language in adults with Downs syndrome

1997

Tincani, M

Comparing the Picture Exchange Communication System and Sign Language training for children with autism

2004 Ingår i:

Focus on Autism and Other Developmental Disabilities

Austin, TX : Pro-Ed,

ISSN:1538-4829z 1088-3576 LIBRIS-ID:11243147

URL:

[http://link.libris.kb.se/sfxbth?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&Tillgänglig för användare inom Karolinska institutetz informahealthcare:Full Textz informaworld Taylor & Francis Journals Complete:Full Text](http://link.libris.kb.se/sfxbth?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&Tillgänglig%20för%20användare%20inom%20Karolinska%20institutet%20informahealthcare:Full%20text%20informaworld%20Taylor%20&Francis%20Journals%20Complete:Full%20Text)

[Online access for BTHz EBSCOhost Academic Search Elite:Full Textz Sage Premier 2010:Full Text](#)
(2004) s. 152-163

Bondy, Andrew; Frost, Lori

A picture's worth : PECS and other visual communication strategies in autism

Bethesda, Md. : Woodbine House ;a Lancaster :b Gazelle, 2002 - xii, 155 s.

ISBN:0-933149-96-4 (pbk) LIBRIS-ID:6800843

Sidorna IX-XII

[Sök i biblioteket](#)

Sullivan, Peter B.

Feeding and nutrition in children with neurodevelopmental disabilities

London : Mac Keith, 2009. - xi, 196 s.

ISBN:978-1-898683-60-5 (pbk.) LIBRIS-ID:11893146

[Sök i biblioteket](#)